

stilling skal saa Skoledirektionen forelægge Skole-
raadet, som skal indsende den til Ministeriet med
sine Bemærkninger. Naar da Direktionen og
Skoleraadet ere enige, og Ministeriet tiltræder deres
Mening, skal denne Afgjørelse ikke kunne indaendes
for Domstolene. De ville altsaa se, at Skolelæ-
rerne ere beskyttede mod vilkaarlig Afstedigelse
derved, at tre Autoriteter skulle være enige om at
afstedige ham, uden at han beholder sit Lovlige
Kraav paa Pension, først Direktionen, dernæst Sko-
leraadet og endelig Ministeriet. Jeg tror, at
naar man former Paragrafen paa denne Maade,
vil den ikke kunne medføre stor Ulempe. Jeg tror
navnlig, at det er heldigt, at Skoleraadets Vo-
tum bliver studdt ind imellem Direktionens og Mi-
nisteriets. Men fordi en Skolelærer afstediges
uden Pension, maa det dog staa Skoleraadet frit
for at tilstaa ham en Understøttelse, da han jo
kan være en gammel Mand, som ikke kan ernære
sig paa anden Maade, og det Forhold, hvorfor
han afstediges, desuagtet gjerne kan være af den
Bekaffenhed, at Afstedigelsen er fuldstændig beret-
tiget, medens det dog er for høit mod den
Baagjældende at kaste ham paa Fattigvæsenet.
Smidleritid er jo den foreslaaede Tilsiøelse natu-
rlig og nødvendig, at Understøttelsen altid maa
være mindre end den almindelige Pension. Jeg
tror, at, naar § 27 faar den Affattelse, jeg nu
nærmere har forklaret, vil det høie Thing ikke
have nogen Betænkelighed ved at vedtage den, og
jeg tror, at det er til Gavn baade for Kommu-
nerne og for Lærerstandens i det Hele, at der gi-
ves en Maade, hvorpaa en Skolelærer kan sjer-
nes, uden at man behøver at gjenmeengaa alle
Domstolenes tre Instanser. Jeg tror ikke, at alt-
for stor Fryghed er god for noget Menneske, alt-
saa heller ikke for Skolelærerne, og jeg tror, at
en Kommune kan komme til at lide saa meget
under en Skolelærer, som Domstolene dog ikke
drifte sig til at domfelde, at der maa være en
anden Vej, ad hvilken man kan blive af med
ham, og jeg tror, at der igjennem de her fore-
saaede Bestemmelser er taget saa nøie Hensyn til
at undgaa Vilkaarlighed, at man med Fryghed kan
vedtage dem.

Jessen: Under anden Behandling af Sa-
gen blev der fra det høitærede 1ste Medlem for
1ste Kreds (Krieger) gjort en Bemærkning om,
at det var ønskeligt, om man ved denne Leilighed
søgte at komme til en Afgjørelse af Spørgsmaalet
om Skolelærernes Kalbelse. Det var foranlediget
af et Forslag, jeg havde stillet, og som kun angif
de større Kjøbstæder, for hvilke jeg havde søgt at
tilveiebringe en større Frihed med Hensyn til Val-
get end den, der efter Lovgivningen tilkom dem.
Den høitærede Landsthingsmand, som jeg omtalte,
rettede da en Henstilling til mit Mod og til min
Interesse for Sagen om at fremkomme med et
Forslag om Skolelærerkalbelsen, og vel havde jeg

hellere set, at den høitærede Landsthingsmand,
der saa ofte fremsætter sine gode Ideer under
Sagers Behandling, men velvillig overlader Andre
at bearbejde dem, selv havde taget Bearbei-
delsen i sin Haand, thi da er jeg overbevist om,
at den vilde være bleven fuldkommere end den, jeg
har været i Stand til at frembringe. Jeg havde
imidleritid saa megen Interesse for dette Spørgs-
maal, at jeg dog tog under Overveelse, om jeg
ikke turde stille et Forslag i den Henseende, vel ikke
saaledes, at de større Kommuner fik en Forret fremfor
de mindre — thi derom mistvilede jeg meget at kunne
samle nogen Stenning — men saaledes, at For-
slaget kom til at passe paa samtlige Kommuner,
og det var da naturligt, at jeg vendte min Tanke
hen til et Forslag, som jeg som Medlem af Ud-
valget i 1874 havde været med at stille, og som
var indført i den Betænkning, som afgaves af
dette Udvalg i 1874, hvilket Forslag var affattet
af den daværende høitærede 1ste Landsthingsmand
for 1ste Kreds (Madvig), som jo senere er ud-
traadt af Thinget. Forslaget blev tiltraadt af
samtlige det daværende Udvalgsflertals Medlem-
mer, og det er da ordlydende dette Forslag, som
jeg har tilladt mig at stille, og for hvilket jeg
altsaa ikke kan tilegne mig nogen som helst Ære,
da det, som ansørt, var Udvalgets Forslag; det
kom imidlertid ikke den Gang under Behandling
her i Thinget. Dette Forslag gaar ud paa, at,
naar faste Lærere embeder, som ikke besættes af
Kongen, blive ledige, besjendtgjøres Ledigheden af
Skoledirektionen med Opfordring til i Løbet af en
vis Tid at indsende Ansøgning om Embedet, og
af de indkomne Ansøgninger skal Direktionen da
have Ret til, foruden dem, der maatte være ind-
gione af Væend, der efter § 24 i Lovforslaget
ikke kunne komme i Betragtning, at udskjyde ind-
til en Tredeel. Blandt de øvrige Ansøgere kan
da Kommunalbestyrelsen vælge frit. Dette For-
slag blev i 1874 motiveret paa følgende Maade,
— jeg haaber, at den ærede Formand vil tillade,
at jeg oplæser det efter Betænkningen, det er me-
get kort —: „Den rigtige Vej til under Beva-
relse af Kommunerne's naturlige Ret til at have
en væsentlig Indflydelse paa Valget af den af
dem lønnebe Lærer for deres Ungdom, at fjerne
de Misligheder, der efter en meget udbredt For-
mening, som Udvalgets Flertal ikke tør under-
kjende, klæbe ved den nu siden 1856 bestaaende
Form for Skolelærernes Kalbelse paa Landet,
synes at være den, der ogsaa tidligere er antydet,
og hvortil en noget tilsvarende har været paa
Vane ved Spørgsmaalet om Menighedernes Ind-
flydelse paa Valget af Præster, at der gives Kom-
munerne Valgret, men saaledes, at Skoledirek-
tionen forud blandt Ansøjerne kan, (forudem dem,
der paa Grund af særlige Betingelser for Dynaa-
elsen af det paagjældende Embede ikke kunne
komme i Betragtning) udskjyde et vist Antal og
derved fjerne dem, der enten i det Hele efter